

بسم الله الرحمن الرحيم

تأثیر ولایت بر زندگی انسانها

آثار اجتماعی، تربیتی و سیاسی تولی و تبری

مؤلف: علی نیکوئی

انتشارات ارسطو
(چاپ و نشر ایران)

۱۳۹۴

سرشناسه: نیکوئی، علی، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور: تاثیر ولایت بر زندگی انسانها
مشخصات نشر: مشهد: ارسطو، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۲۲۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۸-۷۴-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیای مختصر
یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل
دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۱۵۷۲۷

نام کتاب: تاثیر ولایت بر زندگی انسانها
مؤلف: علی نیکوئی
ناشر: ارسطو (چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایي، تنظيم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴
چاپ: مهتاب
قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۸-۷۴-۴
تلفن های مرکز پخش: ۰۹۱۷۷۳۷۵۱۸۰ - ۳۵۰۹۶۱۴۵ - ۳۵۰۹۶۱۴۶ - ۵۱ -
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: «مقدمه»
۱۲	تاریخچه
۱۳	معناشناسی
۱۳	الف: «تولّی»
۱۶	ب: «تبری»
	فصل دوم: ولایت و برائت و شاخه‌های آن
۲۱	«مقدمه»
۲۲	۱-۲ «ولایت الهی»
۲۴	۱-۱-۲ «ولایت میان عامه مؤمنان»
۲۶	۲-۱-۲ «ولایت خاصه»
۳۰	الف) «ولاء محبّت یا قرابت»
۳۲	ب) «ولاء امامت»

۳۴	 (ج) «ولاء زعامت»
۳۳	 (د) «ولاء» تصرف یا «ولایت تکوینی»
۴۲	 ۳-۱-۲ دلایل نیاز به ولایت [خاصه]
۴۲	 الف) «قاعده لطف»
۴۴	 ب) «لولا حجة لساخت الارض بأهلها»
۴۵	 ج) قرآن نیاز به مفسر و مبین دارد
۴۷	 ۲-۲ «ولایت طاغوت»
۵۴	 ۳-۲ «ولایت در قرآن»
۶۰	 ۴-۲ «برائت در قرآن»
۶۵	 ۵-۲ «ولایت در روایات»
۶۷	 ۶-۲ «برائت در روایات»
۶۸	 ۷-۲ «ولایت در عرفان»
۷۲	 ۸-۲ ولایت در اصطلاح «کلام»
۷۳	 ۹-۲ «ولایت در اصطلاح فقه»
۷۶	 ۱۰-۲ «رابطه ولایت بانبوت و امامت»
۸۱	 نتیجه:

فصل سوم: آثار اجتماعی «تولی و تبری»...

۸۴	 «مقدمه»
۸۷	 ۱-۳ «خدمت‌رسانی»
۸۸	 «مصادیق خدمت‌رسانی در قرآن و روایات»
۹۴	 «خدمت‌رسانی شرط «ولایت» خدا و اولیاء او»

۹۵	 «ولایت عامل خدمت رسانی»
۹۷	 ۲-۳ «آزادی»
۹۷	 «آزادی در لغت»
۹۷	 «آزادی در قرآن»
۹۸	 تاریخچه آزادی
۹۹	 انواع آزادی
۱۰۳	 آزادی حقیقی در سایه رحمت الهی
۱۰۵	 آزادی رسالت انبیاء و اولیاء الهی
۱۰۸	 ۳-۳ «کنترل و نظارت اجتماعی»
۱۰۸	 «تعریف لغوی نظارت»
۱۰۸	 تعریف اصطلاحی [جامعه شناسی]
۱۰۹	 «ضرورت نظارت اجتماعی»
۱۱۳	 «امر به معروف و نهی از منکر»
۱۱۳	 «معروف و منکر»
۱۱۴	 «امر به معروف و نهی از منکر از منظر فقها»
۱۱۶	 «حسبه یا دایره نظارت اجتماعی»
۱۱۷	 خاستگاه نظارت اجتماعی
۱۲۴	 ۴-۳ «تعاون و معاضدت»
۱۲۹	 «ولایت» و «تعاون بر برّ و تقوی»
۱۳۲	 ۵-۳ «عزت و سربلندی»
۱۳۲	 «عزت در لغت»
۱۳۳	 «عزت در قرآن»

۱۳۴	 «سراب عزت»
۱۳۸	 «عزت حقیقی»
۱۴۸	 نتیجه بحث

فصل چهارم «آثار تربیتی تولّی و تبرّی»

۱۵۰	 مقدمه
۱۵۱	 ۱-۴ «هدایت»
۱۵۹	 ۲-۴ «آرامش روانی»
۱۶۵	 «آرامش حتی هنگام مرگ»
۱۶۵	 ۳-۴ «پویایی و تحرک»
۱۶۹	 ۴-۴ «دست یافتن به الگوهای مناسب»
۱۷۱	 نتیجه
۱۷۲	 ۵-۴ «کسب فضایل اخلاقی»
۱۷۷	 نتیجه

فصل پنجم: آثار سیاسی «تولّی و تبرّی»

۱۸۰	 «مقدمه»
۱۸۱	 ۱-۵ «نفی حاکمیت طواغیت و ظالمان»
۱۸۹	 «پذیرش حاکمیت طاغوت مایه حبط عمل می گردد»
۱۹۱	 ۲-۵ «تنظیم روابط خارجی دولتها براساس عدل»
۱۹۹	 ۳-۵ «وحدت مسلمین»
۲۰۷	 ۴-۵ «جهاد و مبارزه»

۲۱۱ آیا جهاد مخالف انسان دوستی نیست؟

۲۱۵ نتیجه

۲۱۶ خلاصه و نتیجه گیری

۲۱۸ فهرست منابع

www.ketab.ir

(.....لااله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی قال
فلما مرت الراحله نادانا بشروطها وانا من شروطها...)^۱

پیشگفتار

شاید هیچ عبارتی به پرمحتوایی «لااله الا الله» یافت نشود؛ به تصویرکشیدن این کلمه در نگارخانه عمل مساوی است با تمام شریعت. اگرچه پذیرش دین اسلام با این کلمه، در بدو امر ساده به نظر می‌رسید و هرکس بنابر فرموده پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم که می‌فرمود: «قولوا لااله الا الله تفلحوا» با گفتن این عبارت مسلمان قلمداد می‌شد اما با نگاه به مفهوم و مسئولیتی که این گفتار برای انسان می‌آورد درمی‌یابیم که آنقدر هم ساده نیست.

اگر بخواهیم این کلمه طیبه را به زبان دیگر بگوییم و آنرا تفسیر و تبیین نماییم واژه‌های «تولی و تبری» نمود دیگری از آن است و همانطور که بر زبان جاری نمودن «لااله الا الله» تمام زندگی انسان اعم از اعتقادی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فردی و ... را تحت تأثیر قرار می‌دهد و رنگ و جلوه ای دیگر می‌بخشد «تولی و تبری» نیز چنین است و به همین علت است که در روایات ما اساس و اصل دین و حتی کل دین معرفی شده است.

نکته دیگر آنکه اوامر و نواهی الهی خالی از حکمت نیست و اگر هر یک از فرائض حکمت خاص خود را دارد پس فرائض مهمتر که دین به آنها بیشتر بها داده است حتما دارای فلسفه و حکمتی والاترند. در بسیاری از احادیث «ولایت» را بر سایر فرائض برتری داده‌اند و این خود محرک آن است که علت را دریابیم تا انگیزه بیشتری در امتثال امر حاصل شود. باتوجه به اهمیت مسئله و نیز برای دست‌یافتن به زیرساختهای سیاسی و اجتماعی و

تربیتی و ... در اسلام و تأثیری که این زیرساختها در ابعاد مختلف زندگی افراد و جوامع دینی می‌گذارند یا باید بگذارند به بررسی این مسئله می‌پردازیم.

این کتاب در پنج فصل تنظیم شده است:

فصل اول : مقدمه

فصل دوم: ولایت و برائت و شاخه های آن

فصل سوم: آثار اجتماعی تولی و تبری

فصل چهارم: آثار تربیتی تولی و تبری

فصل پنجم : آثار سیاسی تولی و تبری